

ISERV

2019-04-23

Information för (e-)tjänster

Lång röd tråd - Projekt och aktiviteter

- 2004-2006 Framtidens arkiv
- 2005-2008 Bygga Villa/ Mitt Bygge - Vinnova
- 2006-2007 SMEdoc (Dokumenthantering i små och medelstora företag)
- 2009 Elektronisk dokumenthantering-Ådalsbanan
- 2009-2012 CEDIF (Centrum för digital informationsförvaltning)
- 2013-2016 GOINFO (God informationsförvaltning)
- 2014-2015 SPiF (Strategisk plattform för digital informationsförvaltning).
- 2014 - Trafikverket (flertal projekt – utredningar och rapporter)
- 2016 - ISERV -

ISERV – Projektorganisation och deltagare

Projektfinansiärer Länsstyrelsen Västernorrland, Tillväxtverket Region Mellannorrland, Mittuniversitetet

Huvudhandledare

- Docent Erik Borglund
- Prof. Katharina Gidlund

Projektledare

- Daniel Adelander

Projektadministration och ekonomi

- Annika Berggren
- Emma Hammargren

Delprojekt Elmarknad

Handledare/forskare

- Dr. Håkan Sundberg

Doktorand

- Jwan Khisro

Projektpartners

- Sydkraft Hydropower/
Energidataföreningen
- Jämtkraft
- Fyrfasen
- Härnösand Energi och Miljö AB
- Övik Energi
- Bergs Tingslags Elektriska AB

Delprojekt E-förvaltning

Handledare

- Dr. Göran Samuelsson

Doktorand

- Erica Hellmer

Projektpartners

- Härnösands kommun
- (Härjedalens kommun)
- Föreningsarkiv Vnorrland
- Riksarkivet
- Esatto
- Bolagsverket

Delprojekt Infrastruktur

Forskare

- Dr. Göran Samuelsson
- Dr. Ann-Sofie Klareld

Projektpartners

- Skanska
- Trafikverket

WP2: Elmarknad

**Elmarknaden står inför stora utmaningar:
En ny samarbetsmodell och gemensam elhubb påverkar
arkitektur och interoperabilitet**

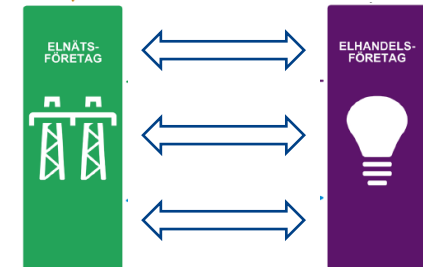
Ny modell för elmarknaden

Den största förändringen sedan avregleringen 1996

”Sveriges största databas”

Tryck på arkitektur, interoperabilitet och multipartsamarbe

Supplier Centric Model

”Elhandlarcentrisk modell”

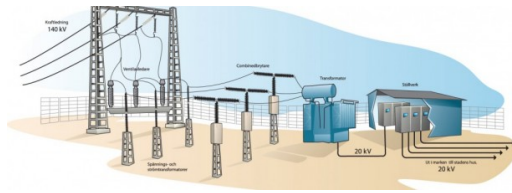

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Kund

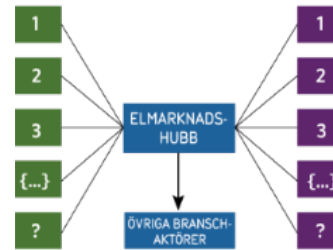

*Flyttprocesser
Leverantörsbyten
EN faktura
m.m.*

Elnätsägare

MORGONDAGENS ELMARKNAD

Leverantörbytte - Flytt - Gemensam fakturering

Elhandlare

WP2: Genomförda studier

- Studie 1: Danska elmarknadshubben: Kritiska framgångsfaktorer
  - *Enterprise interoperability development in multi relation collaborations: Success factors from the Danish electricity market*
- Studie 2: Relation mellan datakvalitet och interoperabilitet: Undersökning av svenska elmarknadshubbsprojektet
  - *The relation between interoperability and data quality concepts: A study of data hub design implications in Swedish electricity market collaborations*
- Studie 3: Hantering av arkitektur i de regionala elföretagen (ej publicerad)
  - *Enterprise Architecture Management in SMEs – A study of practices in small Swedish utility enterprises*
- Studie 4: Detaljerad studie av egenskaper hos den svenska datahubben
  - *Identifying traces of boundary object properties in data hub development narratives: Two cases from Scandinavian electricity market*
- Studie 5: Kundnytta och behov av (e-)tjänster
  - *Påbörjad*

Svensk elmarknadshubb 2020/2021

- Byggs av Svenska kraftnät, lagar och regler av Energimarknadsinspektionen

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Lagar, regler

Elhandlarcentrisk modell, elmarknadshubben,
NIS-direktivet, säkerhetsskyddslagen, Nordisk
balansavräkning, GDPR, ePrivacy...

Förändring i arkitektur

Affär

Affärsmodell, priser,
avtal, produkter/
tjänster...

Process

Organisation,
kundtjänst...

System

Data, kommunikation,
protokoll...

*Ingen arkitekturfunktion
Små resurser
Externa beroenden
Strukturförändringar
Kreditrisker*

Interoperabilitet

BRS

Informationsmodeller
Processmodeller
Migrering/datakvalitet

*"Integration" – inte
alla nivåer av
interoperabilitet
Inte alla komponenter
i datakvalitet*

Förändring i arkitektur

Affär

Affärsmodell, priser,
avtal, produkter/
tjänster...

Process

Organisation,
kundtjänst...

System

Data, kommunikation/
protokoll...

*Ingen arkitekturfunktion
Små resurser
Externa beroenden
Strukturförändringar
Kreditrisker*

WP3: E-förvaltning

Fokuserar på regionens organisationer och deras informationsförvaltning och handlar om att kunna möta de ökade kraven på effektivitet och tillgänglighet samt säkerhet av informationsflödet

E-tjänster idag

- Analys av nuvarande metodik för e-tjänsteutveckling hos myndigheter med avseende på återanvändbar information
  - Identifiera roller
  - Kartlägga ansvarigheter genom informationsflöden

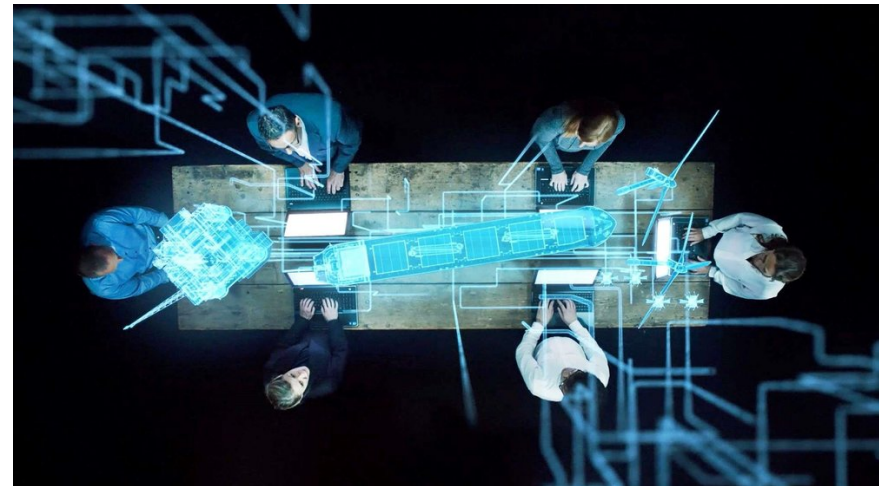
Återanvändbarhet i e-tjänster (för en okänd/framtida användare)

- Arkivariens roll i bygge av e-tjänster
  - Analys av hur information i e-arkiv kan göras tillgängligt i långt perspektiv
  - Fokusgrupp från olika ansvarsområden*
    - Praktisk informationshantering (arkivarier)
    - Tekniskt, hur information lagras och hanteras
    - Organisatoriskt, informationshanteringsprocesser
  - Workshop informationskvalitet

Pågående studier/arbeten

- Studie av regionens användning av FGS:erna
- Utveckling av prototyp för god informationsförvaltning med fokus på:
  - Återanvändbarhet metadata/filformat
  - Verktygslåda -Tekniska aspekter som gränssnitt
  - Användbarhet/pedagogik/forum
  - Esatto kommer sedan att bygga en plattform

WP4: Infrastruktur

Fokuserar på dokumentation av stora informationsmängder kopplade till infrastrukturprojekt, hur man skapar en informationsmodell för att dokumentera och värdera information i anslutning till stora informationsprojekt

Bakgrund

Trafikverket

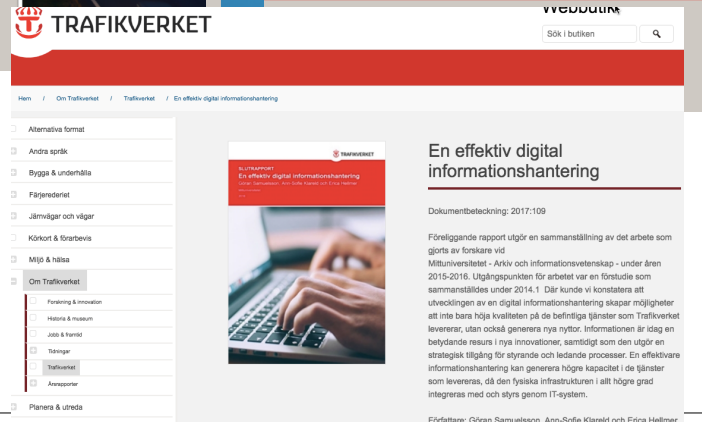
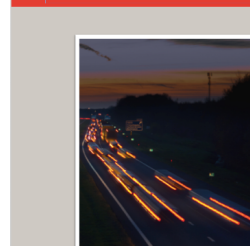
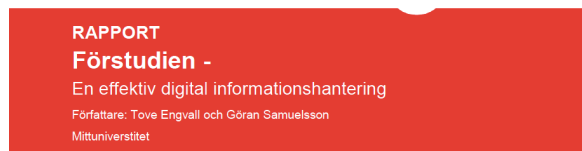
- Tydligare roll som en renodlad beställare/kravställare i stället för utförare
  - Behöver utveckla rutiner för att säkerställa att man kan tillgodose lagstiftningskrav och verksamhetens effektivitet
- Den fysiska infrastrukturen är central och har lång livslängd
  - Informationen kopplad till infrastrukturen har ett högt värde och är kritisk under lång tid

Externa entreprenörer

- Externa aktörer sköter allt fler uppgifter i informationshanteringen
- En effektiv inrapportering av information från olika externa aktörer behövs

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Genomförda studier

- Omvärldsanalys – organisation, verktyg, format
  - Studie av publicerade utredningar och rapporter
  - Inventering och kartläggning av behov
- Kartläggning, analys och utvärdering av informationshantering inom domäner som
  - Informationssäkerhet
  - Systemförvaltning
  - Arkitektur m.m.
  - BIM specialister
  - Datasamordnare

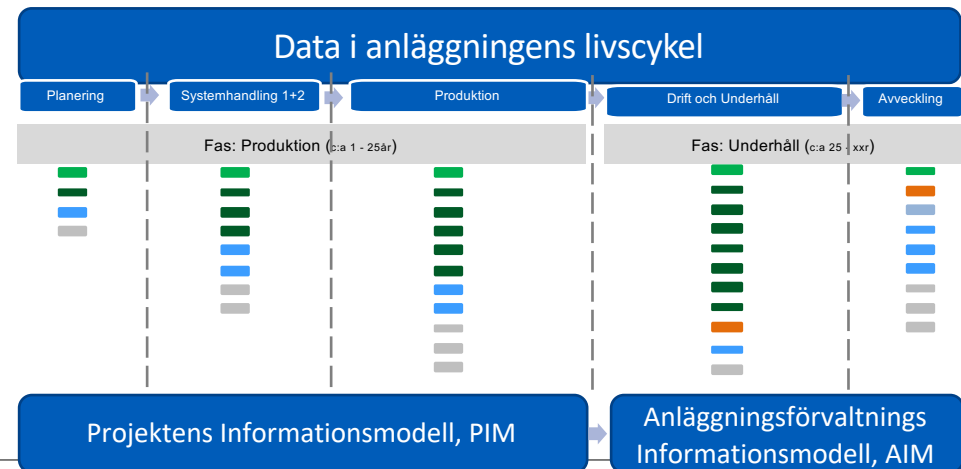
Egenskaper

- = Referens och identifikation
- = Öväntad händelse
- = Används eller finns tillgänglig
- = Arkiveras
- = Gallras
- = Används i flera skeden

På gång

- Dokumentation och analys av informationsinnehåll i livscykeln olika faser
  - Sker via intervjuer av olika aktörer – dels direkt verksamhetskopplade, dels funktionsrelaterade – slutbesiktning, miljö, informationssäkerhet, förvaltningsansvar, arkivarier m.fl.

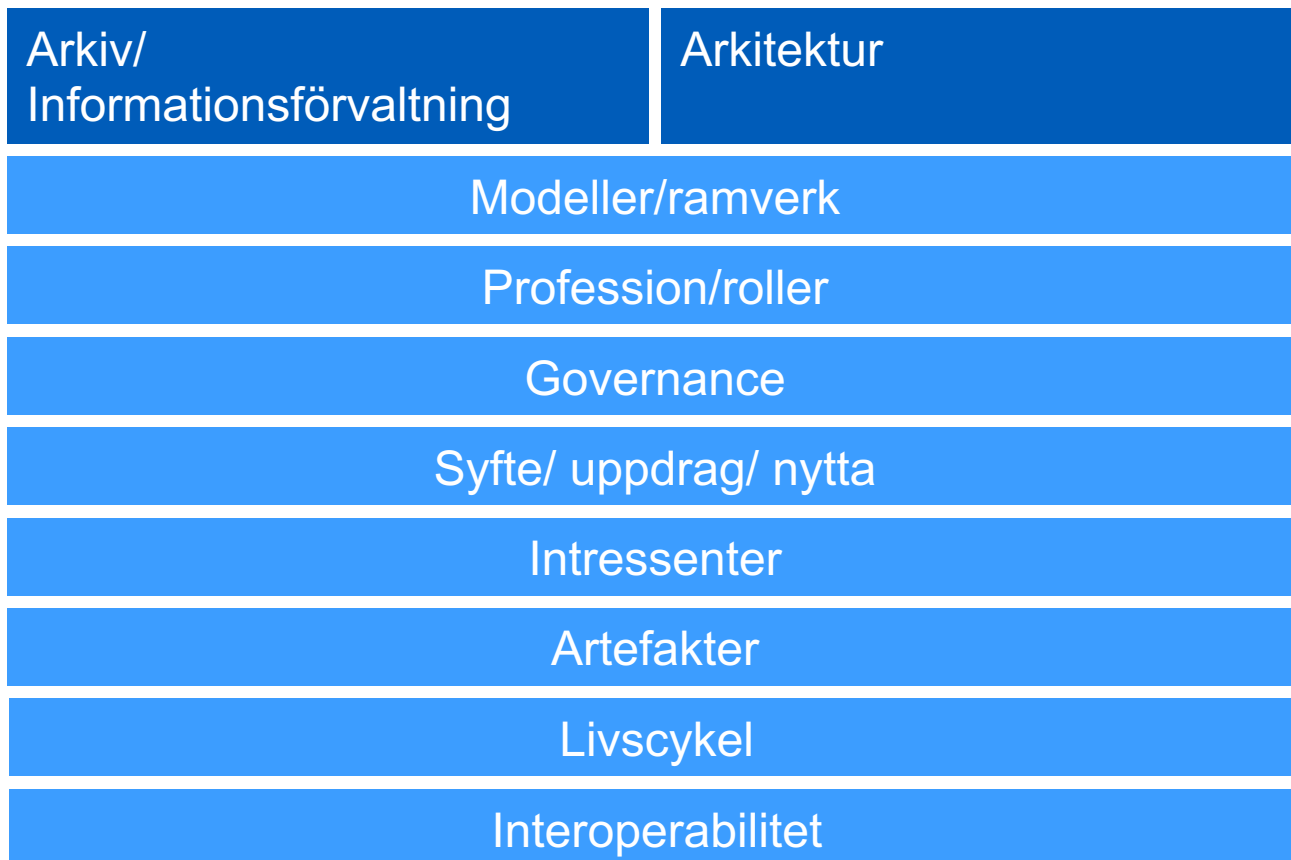
Informationsnivåer – Egenskaper över livscykeln

WP5

Leverabler - förutom rapporter/vetenskapliga artiklar

- Stödja etableringen av ett fungerande innovationskluster kring digital informationsförvaltning

- Vidareutvecklar aktiviteter kopplade till informationsförvaltning ger en ökad interoperabilitet av information mellan verksamhetssystem och e-arkiv, som grund för ett mer enhetligt informationslager för en effektivare e-tjänsteutveckling.

Tack!

